

Peter Cameron

ALGUN DIA AQUEST DOLOR ET SERVIRÀ

Traducció d'Eduard Castanyo

SEMBRA
LLIBRES

Algún dia aquest dolor et servirà

Títol original: *Someday This Pain Will Be Useful To You*

Primera edició: octubre de 2014

L'autor desitja expressar la seva gratitud a Anoukh Foerg, Frances Foster, Michael Martin, Irene Skolnick, la John Simon Guggenheim Memorial Foundation, la MacDowell Colony i la corporació Yaddo.

© Del text original: Peter Cameron, 2014

© Traducció: Eduard Castanyo Montserrat

© D'aquesta edició: Sembra Llibres, Coop. V., 2014

Apartat de correus 8

46740 Carcaixent (Ribera Alta)

sembra@seibrallibres.com

www.seibrallibres.com

Disseny de la col·lecció: Setanta | www.setanta.es

Correcció: Roger Sarrià i Àlvar Vanyó

Maquetació: Desirée Palma | Agència Gesta

Sembra Llibres forma part de l'Associació d'Editorials Independents

Aquest llibre s'ha imprès a Romanyà-Valls, S.A. amb paper ecològic, offset cru de 80 grams i ha estat compaginat amb cos 11 de la tipografia Chronicle.

ISBN: 978-84-942350-4-7

DL: V-2360-2014

Peter Cameron

**ALGUN DIA AQUEST
DOLOR ET SERVIRÀ**

Traducció d'Eduard Castanyo

SEMBRA
LLIBRES

Per a Justin Richardson
i en record de
Marie Nash Shaw
1900-1993

Sigues pacient i fort; algun dia aquest dolor et servirà.

OVIDI

Quan et deleixes de tot cor perquè algú t'estimi, creix una demència que fa caure tot el seny dels arbres i de l'aigua i de la terra. I no hi ha res que visqui per a tu, a banda del delit llarg, profund i amarg. I això és el que sent tothom des del naixement fins a la mort.

DENTON WELCH

Diari, 8 de maig de 1944, 11:15 pm

Dijous, 24 de juliol de 2003

El dia que la meva germana, la Gillian, va decidir pronunciar el seu nom amb *g* de gat va ser, per coincidència, el mateix dia que la meva mare va tornar, d'hora i sola, de la seva lluna de mel. Cap d'aquestes dues coses no em va sorprendre. La Gillian, que estava entre el tercer i el quart curs a la Barnard, sortia amb un professor de «teoria lingüística» que es deia Rainer Maria Schultz, i en conseqüència s'havia tornat una mica fanàtica de la lingüística, i sovint discursejava sobre alguna cosa anomenada llengua «pura», de la qual Gillian pronunciada amb *g* de gat era suposadament un exemple. La meva mare, d'altra banda, havia decidit força arrauxadament casar-se amb un home estrany que es deia Barry Rogers. Tant la Gillian —Gillian— com jo sospitàvem que aquest matrimoni (el tercer de la meva mare) no duraria gaire, però confiàvem que sobreviuria a la lluna de mel, tot i que quan vam sentir que planejaven anar a Las Vegas, el nostre escepticisme va augmentar. La meva mare, que s'ha passat la vida evitant llocs com Las Vegas i menyspreant alegrement qualsevol que anés, o ni tan sols pensés a anar, a aquells llocs, va anunciar, igual com si li haguessin fet un rentat de cervell inquietant, que una lluna de mel a Las Vegas seria «divertida» i un canvi agradable de les llunes de mel anteriors (Itàlia amb el meu pare i les Illes Galápagos amb el seu segon marit). Sempre que la meva mare deia que alguna cosa era, o seria, «divertida», t'ho podies

prendre com un advertiment que aquesta cosa no era ni seria gens ni mica divertida, i quan ho vaig recordar a la meva mare —vaig fer servir l'exemple de quan em va dir que les colònies de vela a què m'havia obligat a anar l'estiu que jo tenia dotze anys serien «divertides»—, va admetre que les colònies de vela no havien estat divertides per a mi, però que això no volia dir que una lluna de mel a Las Vegas no hagués de ser divertida per a ella. Aquesta és la capacitat que els adults —bé, la meva mare, si més no— tenen per a enganyar-se a si mateixos.

La Gillian i jo estàvem dinant, o fèiem un àpat cap al migdia que semblava un dinar, quan la meva mare va tornar a destemps de la seva lluna de mel. Era cap a les dues. La Gillian seia a la taula de la cuina tot fent els encreuats del *New York Times*, cosa que no se'ns permetia de fer quan la mare era a casa perquè, com sovint ens deia, era l'únic plaer de la vida amb què podia compartir. Jo m'estava menjant un sandvitx d'ou ferrat. Se suposava que havia d'estar treballant a la galeria d'art que tenia la meva mare però que portava amb eficiència un jove que es deia John Webster, però en John, com que la mare era fora de la ciutat i no representava cap amenaça, concentrada en les activitats impensables en què es concentra una dona de cinquanta-tres anys a Las Vegas en la seva tercera lluna de mel, i com que era juliol i feia dies que ningú no posava el peu a la galeria, havia decidit, amb molt de seny, tancar-la i anar-se'n a casa d'uns amics a Amagansett, i jo podia fer el que volgués la resta de la setmana. Evidentment, no havia d'explicar res d'aquest parèntesi a la meva mare, perquè ella tenia la creença que en qualsevol moment algú podria entrar del carrer i comprar un cubell d'escombraries amb un collage de pàgines arrencades d'edicions diverses de la Bíblia, la Torà o l'Alcorà (per 16.000 dòlars). La meva mare va obrir la galeria uns dos anys després de divorciar-se del segon marit, perquè volia «fer» alguna cosa, que pensareu que volia dir tre-

ballar, però no: «fer» alguna cosa implicava comprar molta roba nova (roba molt cara que havia estat «desconstruïda», la qual cosa pel que jo podia veure significava que havien arrencat algunes costures o havien posat cremalleres on Déu no volia que anessin cremalleres) perquè les directores de galeries havien de fer fila de directores de galeries, i dinar en restaurants molt cars amb conservadors de museu i assessors artístics de corporacions o, de vegades, un artista de debò. La meva mare havia tingut una carrera amb prou èxit com a editora de llibres d'art fins que es va casar amb el segon marit, i es veu que quan pares de treballar legítimament és impossible tornar a començar.

—Ai, no podria tornar mai a aquella feina, és tan ensopida, i l'última cosa que el món necessita és un altre llibre decoratiu per a la tauleta de la sala —li havia sentit dir en més d'una ocasió.

Quan li vaig preguntar si pensava que el món necessita un cubell d'escombraries d'alumini decorat amb un collage de pàgines de la Bíblia del rei Jaume, va dir que no, que el món no necessitava allò, i això era precisament el que ho convertia en art. I llavors jo vaig dir que si el món no necessitava llibres decoratius, aleshores prou que devien ser art també: quina diferència hi havia? La meva mare va dir que la diferència era que el món es pensava que necessitava llibres per a la tauleta de la sala, que el món valorava els llibres per a la tauleta de la sala, però el món no pensava que necessités cubells d'escombraries amb collage.

I així la Gillian i jo sèiem a la cuina, ella concentrada en els encruats i jo gaudint del meu sandvitx d'ou ferrat, quan vam sentir que s'obria el pany de la porta principal —o de fet es tancava, perquè l'havíem deixat descuidadament obert, o sigui que primer el va tancar i després el va obrir—, cosa que va trigar un moment durant el qual la meva germana i jo ens vam mirar sense dir res, perquè instintivament sabíem qui estava obrint la porta. El meu pare te-

nia claus del nostre pis, i hauria estat lògic —bé, més lògic— que arribés ell, ja que en teoria la meva mare estava de lluna de mel a Las Vegas, però per algun motiu tant la Gillian com jo vam saber de seguida que era la nostra mare. Vam sentir com arrossegava les rodes de la maleta pel llindar (la meva mare no viatja lleugera, especialment en llunes de mel), després el soroll de la maleta en caure i, tot seguit, vam escoltar com llençava al terra els llibres i revistes i altres deixalles que s’havien acumulat al sofà durant la seva absència. Finalment vam sentir-la esfondrar-se al sofà i dir, amb un to força baix i commovedor:

—Merda.

Ens quedàrem asseguts un moment en un silenci estupefacte. Era gairebé com si penséssim que si estàvem callats i no es notava que hi érem, ella podria recular: aixecar-se del sofà, tornar a posar al lloc les deixalles, redreçar la maleta, arrossegant-la enfora per la porta, tornar a agafar l’avió a Las Vegas i reprendre la lluna de mel.

Però evidentment això no va succeir. Al cap d’un instant vam sentir que s’aixecava i venia cap a la cuina.

—Per l’amor de Déu! —va exclamar la meva mare quan va entrar a la cuina i ens va veure—. Què hi feu vosaltres dos, aquí?

—Què hi fas tu, aquí? —va preguntar la Gillian.

La meva mare va anar cap a la pica i va mirar amb mala cara i desaprovació els plats i gots bruts. Va obrir l’armari on hi havia els gots, però era buit, perquè la Gillian i jo preferíem la tècnica d’esbandir i tornar a utilitzar gots més que no pas rentar, desmar i tornar a utilitzar.

—Déu meu! —va dir—. L’únic que vull és un got d’aigua. Un simple got d’aigua! És l’únic que vull. I això, com totes les altres coses que he volgut mai, sembla que se’m nega.

La Gillian es va aixecar i va trobar un got força net a la pica i l’esbandí i després el va omplir amb aigua de l’aixeta.

—Té —va dir, i l’allargà a la nostra mare.

—Beneïda siguis —va respondre la mare.

La meva mare no és una persona religiosa i el seu ús d'aquest llenguatge em va inquietar. O em va inquietar encara més, ja que la seva arribada inesperada ja havia assolit aquest efecte.

—Ja —va dir la Gillian, i tornà a seure.

La meva mare es va quedar dreta al costat de la pica, fent glopets curts, com un ocell, del got d'aigua. Vaig pensar en la vegada que em van explicar que els ocells no poden engolir i per tant han d'inclinar el cap enrere per ingerir aigua, i que si se'ls queda el bec obert en una tempesta i el cap tirat enrere, s'ofegaran, tot i que per quin motiu han de tenir el bec obert i el cap tirat enrere durant una tempesta és un misteri per a mi. La meva mare per fi va acabar de beure aigua d'aquesta manera estranya i aleshores va fer el que a mi em va semblar el gran espectacle d'esbandir el got i posar-lo al rentaplats, la qual cosa evidentment no era fàcil, ja que el rentaplats era ple de plats (bruts).

—Què ha passat? —va preguntar la Gillian.

—Què ha passat?

—Sí —va dir la Gillian—. Per què ets a casa? On és el senyor Rogers?

Tant a la meva germana com a mi ens agradava anomenar pel cognom el nou marit de la nostra mare, tot i que ens havien insistit repetidament que li diguéssim Barry.

—Ni sé ni m'importa on és aquell home —va respondre la meva mare—. Espero no tornar a veure en Barry mai més de la vida.

—Bé, val més descobrir-ho ara —va dir la Gillian—. Tot i que suposo que hauria estat millor descobrir-ho abans que t'hi cases-sis. O abans que acceptessis de casar-t'hi. O abans que el cone-guessis.

—Gillian! —va exclamar la mare—. Si us plau.

—Es pronuncia Gillian —va dir la Gillian.

—Què? —va preguntar la meva mare.

—El meu nom és Gillian —va dir—. Ja han pronunciat malament el meu nom massa temps. He decidit que a partir d'ara només respondré a Gillian. En Rainer Maria diu que posar nom a una criatura i després pronunciar malament aquell nom és una forma subtil i insidiosa de maltractament infantil.

—Doncs aquest no és el meu estil. Si hagués de maltractar-te, no hi hauria res ni de subtil ni d'insidiós en això. —La meva mare em va mirar.— I tu —va dir—, per què no ets a la galeria?

—Avui en John no em necessitava —vaig dir.

—Aquesta no és la qüestió —va dir la meva mare—. En John no et necessita mai. No vas allà perquè et necessitin. Vas allà perquè et pago perquè hi vagis perquè tinguis una feina d'estiu i aprenguis el valor dels diners i sàpigues què és la responsabilitat.

—Hi aniré demà —vaig respondre.

La mare segué a taula. Va treure de les mans de la Gillian els encreuats mig acabats.

—Si us plau, emporta't aquest plat —em va dir—. No hi ha res de més fastigós que un plat on han menjat un sandvitx d'ou ferrat.

La meva mare és molt especial sobre el que menja la gent que té al voltant. No suporta veure ningú menjant un plàtan, si no és que el pela del tot i el trosseja en bocins atractius de la mida d'un mos.

Vaig aixecar-me i vaig esbandir el plat i vaig posar-lo al rentaplats. Vaig omplir el rentaplats de detergent i el vaig engregar. Aquest acte era d'una llagoteria massa transparent perquè ningú el reconegués, però tanmateix va semblar que tenia un efecte estovador en la meva mare: va sospirar i descansà el cap damunt dels braços, que tenia plegats davant d'ella sobre la taula.

—Què ha passat? —va preguntar la Gillian.

La mare no va respondre. Em vaig adonar que plorava. La Gillian es va aixecar i se li acostà per darrere, es va ajupir i l'abraçà, i se li va quedar abraçada mentre sanglotava.

Jo vaig tirar passadís avall fins a la sala d'estar i vaig telefonar a en John a Amagansett. Una dona va agafar el telèfon.

—Digui? —va dir.

—Hola. Que hi és en John Webster?

—Qui truca? —va preguntar la dona, d'una manera hostil i desafiadora, sens dubte amb la intenció de desanimar els televenedors.

—Sóc en Bryce Canyon —vaig dir. Sempre em nego a donar el meu nom de veritat quan algú exigeix saber «qui truca». Haurien de dir «Que puc saber qui el demana?», o «Que puc dir-li qui el demana?».

—Ara mateix no s'hi pot posar, senyor Canyon. Li dono algun missatge?

—Sí, pot donar-li un missatge —vaig dir—. Si us plau, digui al senyor Webster que la Marjorie Dunfour ha tornat inesperadament de la seva lluna de mel i si el senyor Webster valora la seva font d'ingressos, hauria de retornar a la ciutat amb tota promptitud.

—Promp què? —va preguntar la dona.

—Titid —vaig dir—. Promptitud. Sense demora. Immediatament.

—Potser val més que hi parli vostè mateix.

—Em pensava que no s'hi podia posar.

—No podia —va respondre—, però ara ha aparegut.

Al cap d'un moment, en John va dir:

—Digui?

—John, sóc jo —vaig respondre.

—James! —va fer—. Què hi ha?

—La meva mare és aquí —vaig dir—. Acaba d'arribar. He pensat que voldries saber-ho.

—Ai, merda —va dir—. Què ha passat?

—No n'estic segur —vaig respondre—, però sembla que el senyor Rogers és aigua passada.

—Ai, pobreta —va dir en John—. Tan aviat. Però suposo que val més així, descobrir-ho d'hora que no pas més tard.

—Això és el que li hem dit —vaig afegir.

—D'acord —va dir—. Agafaré el minibús per tornar aquesta nit. No deus pas creure que trucarà a la galeria aquesta tarda, oi? O, Déu no ho vulgui, entrar-hi?

—Ho dubto. Se la veu concentrada en la seva desgràcia.

—Ets despietat, James. No és natural. Em preocupes.

—Em sembla que t'hauries de preocupar per tu mateix. Si descobreix que has tancat la galeria, podria tornar-se una mica despietada ella també.

—Ja vinc —va dir en John—. Estic fent les bosses mentre parlem.

Vaig pensar que en aquelles circumstàncies, el millor podria ser sortir de casa, així que vaig dur el nostre gos, un púdel normal i negre que es deia Miró, al tancat de gossos de la plaça Washington. Al Miró, que sembla que es pensa que és humà, no li agrada gens el tancat de gossos, sinó que seu pacientment al banc al meu costat, observant la manera de fer simple i canina dels altres gossos, amb una condescendència entretinguda.

Just davant del nostre edifici hi ha un arbre a la vorera, ple de balsamina i heura, amb dues plaques fixades al petit enreixat que l'envolta. Una diu «En record d'en Howard Morris Shulevitz, president del bloc 1980-1993. Va estimar aquest edifici». Quan vaig veure la placa per primera vegada, fa uns sis anys, quan els meus pares es van divorciar (la meva mare va vendre el pis on vivíem al carrer Setanta-nou Oest i ens traslladàrem al centre; el

meu pare se'n va anar a viure en un edifici espantós d'en Trump a l'Upper East Side. Té un d'aquells pisos abominables amb enormes finestres corbades que no es poden obrir i aixetes d'imitació d'or i homes estranys amb disfressa a l'ascensor per si de cas no saps com prémer un botó), vaig interpretar-ho malament, pensant que les dates que es proporcionaven eren les del naixement i la mort d'en Howard Morris Shulevitz, i que havia estat un nen que va morir d'alguna mort tràgica i prematura, i com a conseqüència li havien donat el títol pòstum i honorífic de President del Bloc. Jo tenia uns sentiments molt delicats pel noi, que havia mort aproximadament a l'edat que jo tenia aleshores, i sentia que d'alguna manera havia de ser el seu successor, i així vaig jurar que estimaria l'edifici amb l'ardor d'en Howard, i fins i tot vaig tenir fantasies de morir jove jo també: vaig pensar a llançar-me des de la finestra de la nostra sala d'estar per aterrar a la vorera davant de l'arbre. Aleshores posarien la meua pròpia placa al costat de la d'en Howard: «James Dunfour Sveck, segon president del bloc, 1985-1997. Ell també va estimar aquest edifici». Vaig cometre l'error d'esmentar aquesta petita fantasia a la meua mare, que va informar-me que en Howard Morris Shulevitz probablement havia estat un vell, un tirà mesquí que no tenia res millor per fer que empipar els veïns amb transgressions de les normes de la comunitat. La segona placa del reixat estableix emfàticament: «Dueu el gos lligat». No recordo amb exactitud quan la van fixar a la barana, però un pot imaginar per què va caldre, i ara veure aquelles plaques adjacents mai no deixa de deprimir-me, perquè encara que en Howard Morris Shulevitz fos, segons la imaginació de la meua mare, una persona desagradable, de debò es mereixia tenir el seu nom, i el seu record, evocats al costat d'un cartell de «dueu el gos lligat»? Trobo desconcertant tot aquest fenomen de posar noms de morts a les coses. No m'agrada seure en un banc que sigui un monument funerari en record de la vida

de ningú. Sembla irrespectuós. Penso que si es vol immortalitzar algú, o bé s'hauria d'erigir un monument com cal, com el monument a en Lincoln, o deixar-ho estar del tot.

El tancat dels gossos és una zona del parc que està completament encerclada per una cleda, i un cop passes les dues portes, que sota pena de mort mai no han d'estar simultàniament obertes, pots deixar anar el gos de la corretja i que jugui amb els de la seva espècie. Quan vaig arribar, cap a les quatre, estava força buit. La gent que no tenia una feina de veritat i que freqüentava el tancat de dia ja havia marxat, i els que tenien una feina de veritat encara no havien arribat. Això deixava uns quants passejagossos amb un assortiment bigarrat d'animals que no semblaven d'humor per a jugar. El Miró va trotar fins al seu banc favorit, que, afortunadament, era a l'ombra en aquesta hora del dia, i s'hi va enfilem d'un bot. Vaig seure al costat d'ell, però va desviar la mirada i m'ignorà. En la intimitat de casa nostra, el Miró és un ésser molt afectuós, però en públic es comporta com un adolescent que no té cap interès en l'afecte dels pares. Suposo que es pensa que això interfereix amb la seva posa de «no sóc un gos».

Hi ha un sentiment de companyonia en el tancat dels gossos que jo odio. Aquesta mena d'amistat suficient que els amos de gossos comparteixen i que es pensen que els dona dret a conversar. Si jo segués en un banc del parc com cal, ningú no em dirigiria la paraula, però al tancat dels gossos és com si fossis en algun planeta llunyà i estranyament amistós. «Ai, és un púdel normal?», pregunten, o «és gos o gossa?», o alguna altra pregunta idiota. Afortunadament, els passejagossos, professionals com són, només parlen entre ells, de la mateixa manera que m'he fixat que les mainaderes i les mares mai no conversen a la zona de jocs: cadascuna, com els passejagossos i els amos de gossos, es fa amb les de la seva espècie. I així al Miró i a mi ens deixaven sols.

El Miró va mirar els altres gossos un moment i aleshores sospirà i lentament va ajeure's sobre el banc, empenyent-me una mica amb les potes del darrere per tenir prou espai per a reclinar-se. Però jo vaig negar-me a cedir, i ell es va veure forçat a tenir el cap penjant per la vora del banc. Va fer-ho d'una manera que donava a entendre que era molt difícil ser gos.

Vaig pensar en la meva mare i la seva tornada inesperada. No em sorprenia que el seu matrimoni hagués fracassat —hi havia alguna cosa estranya en el senyor Rogers des del principi, només vuit mesos enrere—, però pensava que duraria més que uns quants dies. La mare va ser casada amb el meu pare quinze anys, i va ser casada amb el seu segon marit tres anys, per això suposo que aquest matrimoni era proporcional. Vaig intentar calcular quin percentatge hi havia entre quinze anys i tres per poder calcular quin seria el percentatge corresponent de tres anys: potser quatre dies? Desgraciadament, mai no m'havien anat gaire bé les matemàtiques. Els números senzillament no m'interessen, o no em semblen tan reals com les paraules.

Però tant si era proporcional com si no, quatre dies continua essent un període de temps decebedorament breu per a la durada d'un matrimoni. I es podria argumentar que la corba hauria de ser precisament la inversa: que a la gent li haurien d'anar millor els matrimonis subsegüents, i no pitjor. A aquest pas, a la meva mare l'abandonarien a l'altar si gosava tornar a casar-se.

El meu pare no s'ha tornat a casar: la dona per qui va deixar la meva mare va morir, de sobte i tràgicament, de càncer d'ovaris abans que poguessin divorciar-se i tornar a casar-se, de forma que el càncer va ser més ràpid que el sistema judicial, i tot i que no és religiós (als meus pares els va casar un jutge a la sala Rainbow), em sembla que d'alguna manera se sentia castigat per aquesta mort, i des d'aleshores s'ha embolicat esporàdicament amb un enfilall de dones molt més joves, totes amb els mateixos

«reflexos» d'un ros artificial en els cabells perfectament castanys. (No sé si això és una cosa generacional o un fetitxisme del meu pare.)

Aquella tarda, la mare va anar a consultar la Hilda Temple, la seva consellera vital. La meva mare havia anat molts anys a teràpia convencional (de fet, havia passat els dos darrers anys fent psicoanàlisi), però poc abans de conèixer el senyor Rogers va decidir que la teràpia convencional no «li funcionava» i havia començat a veure una consellera vital. El que feies era dir a la teva consellera vital quins objectius tenies i ella t'encoratjava o et feia la guitza fins que assolies els objectius fixats o (més probablement) passaves a una forma diferent de teràpia. Conèixer el senyor Rogers havia estat un dels objectius de la meva mare —bé, no pas conèixer el senyor Rogers en concret, i vist amb perspectiva de cap de les maneres el senyor Rogers; l'objectiu havia estat trobar una parella—, i amb l'ajut (o el destorb) de la Hilda, això s'havia assolit ràpidament.

Mentre la meva mare era fora, la Gillian em va informar del que havia esbrinat. Es veu que el senyor Rogers havia robat les targetes de dèbit i de crèdit de la meva mare, o si més no les havia «manllevades» mentre ella jeia adormida al llit nupcial, i, no sé com, les va utilitzar per aconseguir 3.000 dòlars, que va reeixir a perdre en apostes a altes hores de la matinada. (Més tard, quan li va arribar el compte de la targeta de crèdit, va saber que a més havia pagat diversos balls de *strippers* —discretament facturats com a «despeses d'entreteniment personal»—, un humidificador de cigars portàtil de 1.500 dòlars, 800 dòlars en cigars i una dotzena de parells de mitjons de caixmir.)

Jo era a la meva habitació quan la meva mare va tornar de la cimera amb la Hilda Temple. La Gillian havia anat a la part de dalt de la ciutat a veure *herr* Schultz. Durant una estona vaig sentir la mare a la sala d'estar parlant al Miró. De fet, em sembla que tots

parlem al Miró més del que parlem entre nosaltres. Aleshores vaig sentir que s'acostava pel passadís. Jo estava assegut al meu escriptori, buscant a internet cases en venda en ciutats petites de l'Oest Mitjà. És increïble el que pots aconseguir amb 100.000 dòlars en un estat com Nebraska. Vaig sentir com la mare s'aturava a la porta, però no vaig aixecar la mirada.

—Ah, ets a casa —va dir.

Com que això era obvi, no vaig veure cap sentit ni a confirmar-ho ni a negar-ho.

—Pensava que potser eres fora —va dir—. No hauries de ser fora?

—Fora on?

—No ho sé: fora. En una festa o alguna cosa. O al cinema. Tens divuit anys i és divendres al vespre.

—Dijous al vespre.

—El que sigui —va dir—. Hauries de ser fora igualment. Em preocupes. Què fas?

—Miro cases.

—Cases? Quines cases?

—Cases en venda.

—Vols dir que no és una cosa estranya per fer? No sabia que busquessis casa.

—No en busco —vaig respondre—. Tan sols en miro.

Es va quedar dreta allà un moment.

Em vaig tombar.

—Què fas? —vaig preguntar.

—Et miro —va dir—. Abans que me n'adoni ja no hi seràs.

Se suposa que aniré a la Universitat de Brown, a Rhode Island, aquesta tardor. Bé, de fet el mes que ve: hi ha un no sé què espantós d'orientació als alumnes de primer any a finals d'agost. M'aterreix.

La meva mare va seure al meu llit.

—Em sap greu això del senyor Rogers —vaig dir—. La Gillian m’ha explicat el que ha passat.

La mare no va dir res.

—Què t’ha dit, la Hilda? —vaig preguntar.

Va aixecar la mirada cap a mi i es fregà els ulls. Se la veia cansada i vella, mai no l’havia vista tan cansada ni vella d’aquella manera.

—M’estimaria més no parlar del senyor Rogers —va dir.

—D’acord —vaig fer—. Bé, ho sento.

La mare va estirar la mà i m’eixugà la galta amb dolçor, com si hi tingués una taca o alguna cosa, però jo sabia que només era una excusa per a tocar-me.

—Estic cansadíssima —va dir—. Em sembla que no havia estat tan cansada en tota la vida.

—Aleshores te n’hauries d’anar al llit.

Com a resposta, la mare va ajeure’s al meu llit. Vaig tombar-me cap a l’ordinador una altra vegada. Mirava una casa a Roseville, Kansas. Era bonica. Era una casa vella de pedra amb gablets i un muntaplats i les banyeres originals de porcellana amb peus de lleó. Tenia un rebost, un porxo amb mosquiteres per a dormir-hi i un soterrani de pedra que havia estat una estació del ferrocarril soterrat.

—Mira això —vaig dir.

La meva mare sospirà i es va incorporar.

—Què? —va preguntar.

—Això —vaig respondre—. Vine.

Es va aixecar i s’inclinà damunt la meva espatlla. Feia una olor una mica estranya. Sentia l’aroma de Prélasser, el seu perfum favorit, però hi havia una altra olor just a sota, una olor estranya i aspra d’esgotament o pànic o desesperació.

—Què? —va tornar a preguntar la meva mare.

—Mira aquesta casa —vaig dir—. Oi que és bonica?

—On és? —va preguntar.

—A Kansas —vaig respondre—. Mira aquestes fotos.

Vaig començar a passar les fotografies que hi havia publicades: la sala d'estar, el menjador, la cuina, el vestíbul central i l'escalinata, el bany, dos dormitoris.

—Oi que és maca? —vaig preguntar.

—No m'agraden les cases velles de pedra —va respondre la meva mare.

—A mi sí —vaig dir—. Té un porxo per a dormir-hi. I un muntaplats. I un vitrall de colors.

—I qui voldria dormir en un porxo? —va preguntar la mare.

—Jo —vaig dir.

—Les cuques se't menjarien viu. Hi ha una pila de cuques horroses allà a l'Oest Mitjà.

—Està tancat amb mosquiteres —vaig dir.

—Jo em sentiria com si fos en una gàbia —va replicar la meva mare—. I la gent podria veure-hi a dins. A més, quin mal hi ha en l'aire condicionat? —Va aixecar-se i sospirà, i va dir:— Bé, em sembla que me'n vaig al llit.

Però es va quedar allà dreta, com si volgués que li diguessin que no ho fes.

Al cap d'un moment vaig preguntar:

—Per què et vas casar?

No va respondre. Mirava per la finestra, o potser només mirava el seu reflex a la finestra; no ho sabia dir. Durant un instant vaig pensar que potser no li havia fet la pregunta, només l'havia pensada. Però aleshores va fer que no amb el cap lleugerament, com si se'l volgués aclarir. Encara estava encarada a la finestra fosca.

—Perquè em sentia sola —va respondre.

Jo no sabia què dir. No vaig dir res.

—És solitud —va continuar. Semblava que estigués com hipnotitzada, parlant al seu reflex a la finestra—. Fins i tot amb tu, amb la Gillian quan es digna honrar-nos amb la seva presència, i el

Miró, i les meves amigues, i la galeria, i els dinars i els sopars i els aperitius. Era encantador per ficar-s'hi al llit, era encantador tenir algú que m'abracés a la nit. —Va fer una pausa.— Ai! —va exclamar—, probablement no t'hauria d'explicar res d'això.

—Per què no?

Va donar l'esquena a la finestra.

—Et deformaré. Et traspasaré tota la meva amargor i escepticisme, i no creuràs en l'amor.

—Ja no crec en l'amor.

—És clar que no. Com podries? Mai no t'has enamorat. O sí? M'he perdut res?

—No —vaig respondre.

—T'enamoraràs —va dir ella.

—No m'enamoraré —vaig dir jo.

Va posar-me totes dues mans a les espatlles i s'acotà i em féu un petó a la galta.

—Ets massa dolç per a no enamorar-te. Sé com ets de dolç. Potser millor que ningú altre.

—No sóc dolç —vaig dir.

—Calla —va fer la meva mare—. No em portis la contrària. Estic esgotada. Me'n vaig al llit. Només digues bona nit.

Va quedar-se dreta a la porta. Em vaig tombar a la cadira.

—Bona nit —vaig dir.

Ella va recórrer el passadís i apagà el llum del vestíbul. Vaig sentir com s'obria la porta de la seva habitació i després es tancava. Vaig sentir un soroll darrere meu, un petit dring de l'ordinador. Em vaig tombar: com que no havia tocat cap tecla en cinc minuts, el monitor s'havia desconnectat tot sol. La casa de Roseville, Kansas, havia desaparegut, substituïda pel reflex fosc de la meva cara.

Aquesta és una nova llavor de Sembra Llibres.
Estarem agraïts de rebre els teus comentaris,
opinions o suggeriments. Amb entusiasme i cura,
seguirem sembrant llibres amb tu.

#Algundiaaquestdolor